

31 października 1931 r.

F42b m/30

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 14364.

Kl. 72 d 19.

Franciszek Ozimkowicz

(Ladska Puszcza, Polska).

Kula gazowa do strzelania z gładkiej broni myśliwskiej.

Zgłoszono 13 sierpnia 1930 r.

Udzielono 2 września 1931 r.

Kula gazowa służy do obezwładniania przeciwnika zapomocą strzału z broni śrutowej, ponieważ zawiera wewnątrz płyn silnie drażniący, wytryskujący z niej po uderzeniu o przeszkodę. Na rysunku dla przykładu przedstawiono kilka form wykonania wynalazku.

Kula jest wykonana z trwałej tektury (fig. 1) i zawiera wewnątrz szczelnie dopasowany zbiornik z cienkiego szkła, napełniony płynem drażniącym. Kula zakończona jest u góry zaokrągloną główką o cienkich ściankach z kruchego materiału. Kula jest osadzona w łusce o niedużym ładunku prochu i strzela się nią jak zwykle. Po trafieniu do celu główka kuli rozpryskuje się od niezbyt silnego uderzenia, a płyn drażniący wskutek raptownego za-

trzymania się kuli wytryskuje z niej. Wolna przestrzeń u dołu kuli służy do przesunięcia środka ciężkości ku przodowi kuli.

Drugą formę wykonania wynalazku przedstawiono na fig. 2. Kula gazowa składa się z mocnego tekturowego walca *a* o dnie okutem blachą. Wewnątrz znajduje się otwarta z dwóch końców rurka *b* o średnicy około 5 mm, która nie dochodzi do blaszanego dna na 3—4 mm, lecz opiera się o nie czterema złączonymi z dnem nóżkami o średnicy około 1,5 mm. Na dnie kuli umieszcza się niedużą ilość szybko spalającej się masy wybuchowej *c*. Do rurki metalowej *b* wkłada się zapalnik *d*, składający się z miedzianej rurki, szczelnie wsuwanej do rurki *b*, która zawiera w swej dolnej części mieszaninę wybuchową, zapala-

jąca się od tarcia wskutek przesuwania pokarbowanego metalowego pręcika *e*, przechodzącego wewnątrz masy zapalnej. Pręcik zapalnika posiada na swym górnym końcu blaszany krążek w kształcie guziczka, którym kula uderza po trafieniu w cel. Kołnierz *h* na rurce zapalnika zabezpiecza prawidłowe jej położenie w rurce *b*. Na ładunku wybuchowym, umieszczonym u dna kuli, znajduje się przybitka *f* z otworem na rurkę *b*. Na przybitce *f* umieszczony jest zbiorniczek z cienkiego szkła *g* o pojemności kilku cm³ z kanałem pośrodku na rurkę *b*. Kula jest zakończona zaokrągloną główką o cienkich ściankach, połączoną z górną krawędzią rurki *b*. Wolna przestrzeń u dołu kuli służy do przesunięcia jej środka ciężkości ku przodowi. Kula gazowa umieszcza się w łusce, naładowanej słabym ładunkiem prochu i strzela się nią, jak zwykle. Kula przy uderzeniu o przeszkodę uderza krążkiem blaszanym, znajdującym się na końcu pokarbowanego pręcika, który przesuwając się w masie zapalnej powoduje jej wybuch, przenoszący się natychmiast na ładunek wybuchowy *c*. Płyn drażniący zostaje natychmiast wraz z częściami zmiażdżonego zbiornika wyrzucony z kuli.

Inną formę wykonania wynalazku przedstawiono na fig. 3. Kula gazowa składa się z zamkniętego u dołu walca *a* z blachy metalowej, który posiada szczelnie z nim złączoną przegrodę *b* z takiego samego materiału, zaopatrzoną w środku w okrągły otwór o średnicy 6 — 7 mm. W górnej otwartej części metalowego walca *a* znajduje się otwarta z obu końców rurka *d* z mocnej tektury, w której jest szczelnie osadzony szklany zbiornik *e*, zakończony główką z kruchego materiału. Dno szklanego zbiornika wchodzi w okrągły otwór, znajdujący się w blaszanej przegrodzie, i hermetycznie go zamyka zapomocą uszczelniającej masy *f*. W środku zbiornika *e* znajduje się metalowy pręcik *g*, dochodzący do dna zbiornika, który posiada na górnym końcu

blaszany czopek *h*, dopasowany kształtem do główki kuli, a na dolnym końcu — metalowy ostro zakończony stożek *i*. W dolnej części kuli, między dnem walca i przegrodą, znajduje się sprężone powietrze. Kula gazowa umieszczona jest w łusce, naładowanej słabym ładunkiem prochu, i strzela się nią jak zwykle. Przy uderzeniu o przeszkodę główka kuli rozpryskuje się, a stożek *i* rozbija dno zbiornika *e*. Płyn drażniący wytryskuje ze zbiornika *e* wskutek raptownego zatrzymania się kuli i pod działaniem sprężonego powietrza, znajdującego się w jej dolnej części.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Kula gazowa do strzelania z gładkiej broni myśliwskiej, znamienna tem, że jest wykonana z mocnej tektury z główką z łatwo kruszącego się materiału i posiada wewnątrz szklane naczynie do płynu drażniącego, wobec czego przy uderzeniu o przeszkodę główka łatwo się rozbija, przyczem pomiędzy szklanym naczyniem a dnem kuli jest pusta przestrzeń w celu przeniesienia środka ciężkości kuli ku główce.

2. Kula według zastrz. 1, znamienna tem, że wewnątrz jej kadłuba znajduje się metalowa odkryta z dwóch końców rurka z czterema łapkami o wysokości 3—4 mm, które jest przymocowana do dna kuli, przyczem na dnie kuli znajduje się materiał wybuchowy, a wewnątrz rurki — zapalnik, składający się z mosiężnej rurki, zawierającej w swej dolnej części mieszaninę wybuchową, zapalającą się od tarcia wskutek przesuwania się w niej przy uderzeniu pocisku o przeszkodę pokarbowanego metalowego pręcika, wobec czego wewnętrzna zawartość kuli po skruszeniu się główki zostaje wyrzucona nazewnątrz.

3. Kula według zastrz. 1, znamienna tem, że składa się z metalowego kadłuba z przeponą, posiadającą środkowy otwór,

który zakrywa dno szklanego naczynia, umocowanego w mocnej tekturowej rurce, przyczem wewnątrz szklanego naczynia znajduje się metalowy pręcik, zakończony u góry czopkiem, a na dolnym końcu ostrzem, wobec czego przy uderzeniu kuli o przeszkodę i po skruszeniu jej główki me-

talowy pręcik przebija dno szklanego naczynia, poczem płyn zostaje rozpryskany pod ciśnieniem sprężonego powietrza, znajdującego się pod przeponą.

Franciszek Ozimkowicz.

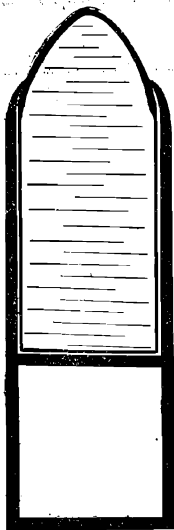

Fig. 1.

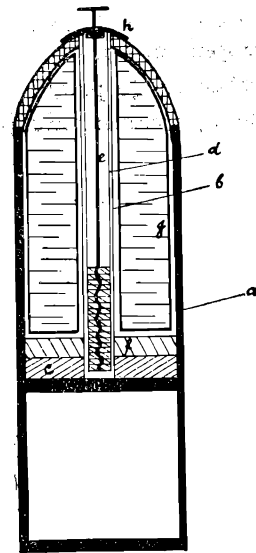

Fig. 2.

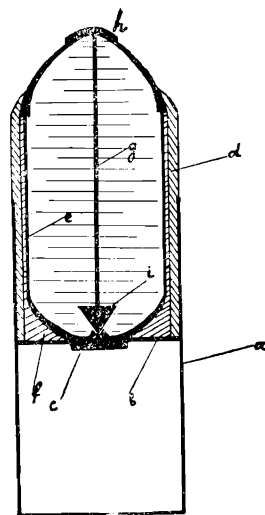

Fig. 3.